

[Kjær Rasmussen.]

ligt. Over- og middelklassens børn vælger — ganske tilfældigt, ikke sandt? — den teoretiske linje, mens arbejderklassens børn vælger den praktiske linje. Man regner desuden med, at 20 pct. forlader skolen efter 10.-11. skoleår uden nogen faglig overbygning, eller med andre ord dømmer man 20 pct. til rollen som totalt ukvalificeret arbejdskraft ved at undertrykke deres menneskelige evner. Herved sikrer man arbejdskraft til den del af erhvervslivet, som ikke finder det profitabelt at automatisere. Man får nogle til at påtage sig det mest beskidte og ensformige arbejde, som allerede nutidens unge i stigende grad nægter at gøre, således som Engageringskontoret for Handel & Industri i øvrigt har påpeget det.

I den praktiske linje vil væsentlige dele af mesterlæren være bevaret, idet man regner med, at halvdelen af uddannelsestiden på denne linje skal opfyldes af praktik i virksomhederne, og på denne halvdel er der ikke sat penge af til lærervejledning. Den anden halvdel er undervisning, men perspektivplanen siger ikke noget om, hvorvidt denne undervisning skal have samme kvalitet og eventuelt være fællesundervisning mellem den praktiske og den teoretiske linje.

Vi ser gerne, at man lægger beregningsgrundlaget for dette område på bordet. I modsat fald må vi næsten regne med, at man skjuler de utvivlsomme forskelle mellem praktisk og teoretisk linje for at forsøge på at kvæle al kritik og opposition.

Af de samlede tal for undervisning kan vi imidlertid se, at man ikke frem til 1984 regner med nogen standardforbedring med hensyn til klassekvotienten, og det er sikkert en oplysning, som vil glæde enhver lærer her i landet.

For eleverne på den praktiske linje regner man med en overbygning på det 12. skoleår, nemlig de såkaldte erhvervsteoretiske uddannelser. I denne blindtarm vil den faglige uddannelse formodentlig afsluttes, ligesom der her kan uddannes en række mellemteknikere. De fleste mellemteknikere vil dog blive uddannet på uddannelsescentrene, hvor også praktiske folk i ny og næ indlades, men først efter at de har gennemgået en erhvervsteoretisk uddannelse.

Men vil det da være efterstræbelsesværdigt at komme ind på perspektivplanens

uddannelsescentre? Man behøver ikke at læse langt for at blive overbevist om, at på de fremtidige uddannelsescentre vil kapitalens krav blive de herskende. Disse arnesteder for kritisk aktivitet skal tæmmes ved hjælp af industrirationel effektivisering, ved hjælp af statslig og privat styring. Stærkt nedkortede og amputerede studier, adgangsbe-grænsning og en stigende adskillelse af uddannelse og forskning er alt sammen led i, hvad man kunne kalde for industrialiseringen af universiteter og læreanstalter.

Ud af disse kandidatfabrikker vil der komme en masse mellemteknikere, relativt færre med den nuværende kandidatstandard samt en ganske lille forskerelite. Studenterne skal på denne fabrik blive snæversynede teknokratiske specialister, bortset fra den lille del, der er udset til at være kapitalens lakajer, og de skal tilmed uddannes på ganske specielle områder. Man vil gerne have højtuddannede folk på de teknisk-naturvidenskabelige og biologiske områder, så længerevarende uddannelser på disse områder prioriteres stærkt, selv om det er forsøgt camoufleret i P-planens tabeller. På dette område kan erhvervslivet nemlig umiddelbart bruge højtuddannede folk.

Derimod rettes det humanistiske og især det samfundsvidenskabelige område mod en uddannelse af mellemteknikere. Det er ret naturligt, for i perspektivplanens samfund til der blive brug for brigader af korttidsuddannede sociale kontrollører samt trivsels- og ideologimagere, der kan forhindre, at utilfredsheden med de sociale forhold kommer til udtryk.

De længerevarende humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser, hvis studenter og lærere i de seneste år har vist sig stadig mere kritiske, er derimod stærkt nedprioriteret. Den stadig stigende tilgang, der indtil nu har været til netop disse uddannelser både her og i andre kapitalistiske lande, er blevet påpeget i en OECD-rapport. Denne søgning er efter vores mening et udtryk for, at de unge ikke vil indordne sig under de for øjeblikket herskendes interesser, ikke ønsker at underkaste sig industriherrerne og statsbureaukratiets krav. Det er klart, at staten og erhvervslivet søger at modvirke sådanne tendenser. Det er klart, at man vil sikre sig, at en stor del af ungdommen får en kort, erhvervsrettet uddan-